

تحلیل گفتمان عدالت در قرآن

www.ketab.ir

ناصر صادقیان

سرشناسه صادقیان، ناصر، ۱۳۵۶-
 عنوان و نام پدیدآور تحلیل گفتمان عدالت در قرآن / نویسنده ناصر صادقیان
 مشخصات نشر اصفهان، کاشف علم، ۱۴۰۰
 مشخصات ظاهری ۱۲۸
 شابک ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۹۰-۲۹-۳
 وضعیت فهرست نویسی فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۲۳ - ۱۲۸.
 موضوع عدالت اجتماعی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 موضوع Social justice -- Religious aspects -- Islam
 موضوع عدالت اجتماعی -- جنبه‌های قرآنی
 موضوع Social justice -- Qur'anic teaching
 ردیف‌بندی کنگره BP۱۰۴
 رده بندی دهوی ۲۹۷/۱۵۹
 شماره کتابشناسی ملی ۷۳۸۰۶۲

تحلیل گفتمان عدالت در قرآن

ناصر صادقیان

نشر کاشف علم

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۹۰-۲۹-۳

مرکز پخش: ۰۹۱۳۷۷۲۳۲۵۸

WWW. KASHEFELM. IR

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
۱۱	مقدمه
۱۵	فصل اول: مفاهیم و مبانی نظری عدالت خواهی
۱۷	مفهوم گفتمان
۲۰	مفهوم شناسی عدالت
۲۲	معنای لغوی عدالت
۲۳	واژه‌های همسو: قسط، مساوات و انصاف
۲۳	قسط
۲۳	تفاوت قسط و عدل
۲۴	مساوات
۲۵	فرق بین مساوات و عدالت
۲۶	انصاف
۲۷	واژه‌های مقابل عدل
۲۷	ظلم
۲۹	تجاوز
۳۰	تعدی
۳۱	مفهوم اصطلاحی عدل و عدالت
۳۱	مفهوم اصطلاحی عدالت
۳۵	مفهوم اصطلاحی عدالت اجتماعی
۳۷	دیدگاه اندیشمندان غیر مسلمان درباره عدالت

۴۳	فصل دوم: عدالت و انواع آن در قرآن کریم
۴۷	عدالت، فلسفه بعثت پیامبران
۴۹	عدالت قرآن، عدالت همه جانبه
۴۹	عدالت و انواع آن
۴۹	عدل الهی
۵۲	آیات ناظر به عدل الهی
۵۵	عدالت بشری
۵۷	آیات ناظر به عدالت بشری
۵۷	عدل فردی
۵۷	عدل در روابط خانوادگی
۵۹	عدالت
۶۲	آیات ناظر به عدالت خواهی
۶۲	ایمان، عدالت، مقاومت، جهاد
۶۵	ابعاد عدالت در قرآن
۶۵	عدالت قضایی
۶۵	عدالت خانوادگی
۶۵	عدالت اجتماعی و سیاسی
۶۶	عدالت در حقوق ضعیفان
۶۶	عدالت فلسفه بعثت انبیا
۶۶	عدالت در گفتار
۶۷	فصل سوم: گفتمان اجرای عدالت از منظر قرآن کریم
۷۲	عوامل اجرای عدالت از منظر قرآن کریم
۷۲	حاکمیت قانون عادلانه الهی در جامعه
۷۶	اجرای دقیق حدود و قوانین الهی
۸۴	رسیدگی به محرومان و مستضعفان
۹۲	شایسته سالاری
۹۳	ویژگی‌های لازم برای انتخاب افراد شایسته
۹۷	نظارت عمومی
۱۰۱	تعهد متقابل
۱۰۳	درآمدی بر موانع اجرای عدالت از منظر قرآن کریم
۱۰۳	تحلیل موانع اجرای عدالت از منظر قرآن کریم
۱۰۴	نبود قانون عادلانه

۱۰۶	حکومت جور
۱۰۹	مادی گرایی و انسان محوری
۱۱۱	سود گرایی و سرمایه داری نامطلوب
۱۱۳	احتکار
۱۱۴	کم فروشی
۱۱۵	اختلاس
۱۱۵	تبعیض نژادی و اختلاف طبقاتی
۱۲۱	سخن پایانی
۱۲۳	منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

عدالت و اجرای آن همواره مورد توجه تمام مکتب ها، از گذشته تاکنون بوده است. تفاوت مکتب اسلام با دیگر مکاتب آن است که، اسلام دو مؤلفه حق و تکلیف را ملازم یکدیگر قرار داده، آنجا که تکلیفی واجب شده، به دنبال آن حقی نیز بر آن مترتب شده است و رعایت حقوق و تکالیف متقابل را شرط اجرای عدالت قرار داده است. قرآن کریم فلسفه تشکیل حکومت ها و بعثت انبیاء (علیهم السلام) را اقامه قسط و عدل و حل اختلافات گوناگون میان بشر دانسته و عدالت را میزان تعادل بخشی زندگی بشری نامیده است؛ لذا در زمینه اجرای اندیشه ی عدالت خواهی در جامعه فرامین بسیاری وجود دارد. از جمله این فرامین امر به تقوای فردی، وضع و اجرای قوانین عادلانه و رسیدگی به ضعفای جامعه است. از جمله اساسی ترین عوامل اجرای اندیشه ی عدالت خواهی می توان به حاکمیت قانون عادلانه در جامعه، دینداری و تقوای افراد جامعه، رسیدگی به محرومان و مستضعفان جامعه، حکومت حکمرانان عادل، نظارت همگانی و... اشاره نمود. موانع اجرای عدالت نیز مواردی از قبیل نبود قانون عادلانه، حکومت جور، انسان محوری و سودگرایی، دنیا طلبی حکام و استثمار گرایی و.... می باشند.